—• İKİNCİ DAİRE KARARLARI •—

T.C.
D A N I Ş T A Y
İkinci Daire
Esas No : 2016/13213
Karar No : 2017/2813

Anahtar Kelimeler : -Başvuru Tarihindeki Şartlar,
-Yabancı Dil Belgesi Süresi,
-Haklı Beklenti

Özeti : Atama işlemlerinin başlatıldığı tarih de dahil olmak üzere başvuru tarihindeki tüm şartları taşıyan davacının sonradan yabancı dil belgesinin süresinin dolduğundan bahisle başvurusunun reddedilemeyeceği hakkında.

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı): …
Vekili : Av. …
Karşı Taraf : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Vekili : Hukuk Müşaviri …
İsteğin Özeti : Ankara 9. İdare Mahkemesince verilen 22/03/2016 günlü, E:2015/1249, K:2016/698 sayılı kararın temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.
Cevabın Özeti: Temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır.
Danıştay Tetkik Hâkimi : F. Betül Yıldız
Düşüncesi : İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İkinci Dairesince, dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden yürütmenin durdurulması isteği hakkında bir karar verilmeksizin işin gereği düşünüldü:

Dava; davalı idare bünyesinde kültür ve turizm uzmanı olarak görev yapan davacının, kültür ve tanıtma ataşesi olarak atanma istemiyle yaptığı başvurunun, yabancı dil belgesinin süresinin dolduğu gerekçesiyle reddine ilişkin 07/04/2015 günlü, 67103 sayılı işlemin iptali ve yoksun kaldığı parasal hakların yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Ankara 9. İdare Mahkemesince verilen 22/03/2016 günlü, E:2015/1249, K:2016/698 sayılı kararla; idarelerin, memurları belli bir kadroya atama konusunda takdir yetkisine sahip oldukları, bu yetkinin kullanılmasında kamu yararı ve hizmetin yürütülmesine ilişkin ihtiyacın dikkate alınacağı, yurtdışı sürekli göreve atanacak personelin yazılı ve sözlü sınava tabi tutulduğu, her ne kadar davacının yabancı dil seviyesini koruduğuna ilişkin belgeyi idareye sunduğu ve başvuru tarihinde mesleki yeterlilik için öngörülen 3 yıllık geçerlilik süresinin henüz dolmadığı görülmüş ise de, seçme sınavında başarılı olmanın personelin atanmasını zorunlu kılmadığı, idarenin kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda atama yapıp yapmama hususunda takdir yetkisinin bulunduğu, bu sebeple, davacının atanma isteminin reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine hükmedilmiştir.

Davacı, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğunu öne sürmekte ve İdare Mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulmasını istemektedir.

657 sayılı Kanunun değişik 76. maddesinin birinci fıkrasında; "Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları bulundukları kadro derecelerine eşit veya 68'inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler." hükmü yer almaktadır.

13/01/2007 günlü, 26402 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yurtdışında Sürekli Görevlendirilecek Personel Hakkında Yönetmeliğin "Genel Şartlar" başlıklı 6. maddesinde; "Personelde aşağıdaki genel şartlar aranır:

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48'inci maddesinde öngörülen genel şartları taşımak.

b) Kurumların teşkilat kanunlarında ve bu Yönetmelikte belirtilen istisnai hükümler hariç en az dört yıllık yükseköğretim mezunu olmak.

c) Yabancı dil bilmek ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olmak.

ç) Çalışmakta olduğu kurum bünyesinde en az üç yıl çalışmış veya kendi mesleki alanında doktor unvanını almış olmak.

d) Son üç yılda olumlu sicil almış olmak. aylıktan kesme ve daha ağır bir disiplin cezası almamış olmak.

e) Hizmetin gerektirdiği temsil yeteneğine sahip olmak." hükmüne yer verilmiş, aynı yönetmeliğin "Personel Seçimi" başlıklı 8. maddesinde; "Personel, kurumlar bünyesinde oluşturulan sınav komisyonları tarafından seçilir." hükmü, "Sınavların Geçerlilik Süresi" başlıklı 11. maddesinde ise;

"Yabancı dil yeterlilik belgesi ve mesleki yeterlilik sınavı sonuçları üç yıl geçerlidir. " hükmü düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğünde kültür ve turizm uzmanı olarak görev yapan davacının, 2012 yılında yapılan Yurtdışı Mesleki Yeterlilik Sınavının yazılı kısmında 86 puan alarak 1. olduğu, ardından katıldığı sözlü sınavda da başarılı olması üzerine hizmet içi eğitime alındığı, sonrasında, davalı idarece, davacının da içinde bulunduğu 17 kişilik atama kararnamesi düzenlendiği, davacının Tokyo Büyükelçiliği nezdinde çalışmak üzere kültür ve tanıtım ateşe yardımcılığı kadrosuna atanmasını öngören kararnamenin 18/07/2012 tarihinde Başbakanlığa gönderildiği, atama kararnamesinde adı bulunan bir kişinin atanma isteğinden feragati üzerine, 17/08/2012 tarihinde kararnamenin Bakanlığa iade edildiği, yeniden düzenlenen kararnamenin 04/09/2012 tarihinde yeniden Başbakanlığa gönderildiği, Başbakanlık tarafından, kararnamenin uygun görülmediği gerekçesiyle 07/02/2013 tarihinde Bakanlığa iade edildiği, bu arada, davacının Kasım 2012'de yabancı dil belgesinin süresinin dolduğu, ancak, 2013 ve 2014 yıllarında yeniden yabancı dil sınavına katılarak, aranan yabancı dil yeterlik kriterlerini sağladığı, diğer taraftan, davalı idarece 2013-2014 yılları içinde davacı ile aynı sınavda başarılı olan toplam 17 kişiden 12 kişinin atamasının yapıldığı, 3 kişinin atama isteğinden feragat ettiği, yalnızca davacı ve … isimli kişinin atamasının yapılmadığı, davacının, sınav sonuçlarının üç yıl geçerli olması nedeniyle 2012 yılında kazanmış olduğu Yurtdışı Mesleki Yeterlilik Sınavının sonuçlarının geçerlik süresi dolmadan 27/03/2015 tarihinde davalı idareye başvurarak, kültür ve tanıtma ataşesi kadrosuna atanma talebinde bulunduğu, 07/04/2015 günlü, 67103 sayılı işlemle, atanma tarihinde yabancı dil belgesinin süresinin dolduğu gerekçesiyle başvurusunun reddedildiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar davalı idarece; davacının 2012 yılında kazandığı sınavda başarılı olması üzerine atama işlemleri başlatılmışsa da, henüz atama işlemleri tamamlanmadan Kasım 2012'de davacının yabancı dil belgesinin süresi dolduğu, öte yandan, sınavda başarılı olmanın tek başına atanmayı zorunlu kılmayacağı, bu konuda takdir yetkilerinin bulunduğu ileri sürülmekte ise de; başarı sıralaması itibariyle atanmaya hak kazanan davacının, atanma başvurusunda bulunduğu tarihte yabancı dil belgesini haiz olduğu, kaldı ki, 2013 ve 2014 yıllarında da yabancı dil sınavlarına katılarak atanmak için yeterli dil puanını aldığı, diğer taraftan, davalı idarece, davacının atanmasında kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırılık teşkil

eden hususların varlığından bahsedilmediği gibi buna ilişkin bilgi ve belge de sunulmadığı görülmektedir.

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "belirliliktir"tir. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler, hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gereklidir. Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenlikle bağlantılı olup birey, yasadan, belirli bir kesinlik içinde, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını, bunların idareye hangi müdahale yetkisini doğurduğunu bilmelidir. Ancak bu durumda kendisine düşen yükümlülükleri öngörebilir ve davranışlarını ayarlar. Hukuk güvenliği, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Belirlilik, kişilerin hukuk güvenliğini korumakla birlikte idarede istikrarı da sağlar.

Bu kapsamda, belirlilik ilkesinin sonuçlarından biri olan haklı beklenti; idarenin, ister bir taahhüdü, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleridir.

Somut olayda, davacının atanmak istediği kadro için açılan yazılı ve sözlü sınavlardan başarılı olarak atanmaya hak kazandığı ve hatta atama işlemleri başlatılarak davacıya ilişkin atama kararnamesi düzenlendiği, ancak, sonrasında atamanın gerçekleşmediği göz önüne alındığında, davacının haklı beklenti içinde bulunduğu yadsınamayacaktır.

Bu durumda, kültür ve tanıtma ataşesi olarak atanma şartlarının tamamını sağlayan davacının atanma talebinin, hukuken kabul edilebilir bir nedene dayanmaksızın reddine ilişkin işlemde hukuka uyarlık; anılan işlemin iptali ve işlem nedeniyle yoksun kaldığı mali ve özlük hakların ödenmesi istemiyle açtığı davanın reddi yolunda verilen Mahkeme kararında ise hukuki isabeti görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulü ile Ankara 9. İdare Mahkemesince verilen 22/03/2016 günlü, E:2015/1249, K:2016/698 sayılı kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun temyize konu kararın verildiği tarih itibariyle yürürlükte olan haliyle 49. maddesinin 1/b fıkrası uyarınca bozulmasına, aynı maddenin 3622 sayılı Kanunla değişik 3. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine, kullanılmayan 48,10 TL yürütmeyi durdurma harcının davacıya iadesine,

tebliğ tarihini izleyen onbeş gün içinde Danıştaya kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 06/04/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
D A N I Ş T A Y
İkinci Daire
Esas No : 2016/13229
Karar No : 2017/2817

Anahtar Kelimeler : **-**Devlet Muhasebe Uzmanı,
-Maliye Uzmanlığı

Özeti : Devlet muhasebe uzmanı iken Kalkınma Ajansına uzman atanan davacının bu görevinin sona ermesi halinde Maliye uzmanlığına dönebileceği hakkında.

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı): …
Vekili : Av. …
Karşı Taraf (Davalı) : Maliye Bakanlığı
Vekili : Hazine Avukatı …
İsteğin Özeti : Ankara 9. İdare Mahkemesince verilen 05/02/2016 günlü, E:2015/2341, K:2016/222 sayılı kararın temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.
Cevabın Özeti : Cevap verilmemiştir.
Danıştay Tetkik Hâkimi: F. Betül Yıldız
Düşüncesi: İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İkinci Dairesince, dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden yürütmenin durdurulması isteği hakkında bir karar verilmeksizin işin gereği düşünüldü:

Dava; Dicle Kalkınma Ajansında uzman olarak görev yapmakta iken istifa edip önceki kurumu olan Maliye Bakanlığına dönmek isteyen davacının, maliye uzmanı kadrosuna atanma talebinin reddine dair 08/07/2015 günlü, 16577 sayılı işlemin iptali ve söz konusu işlem nedeniyle yoksun kaldığı mali ve özlük hakların yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

T.C.
D A N I Ş T A Y
Onikinci Daire
Esas No : 2016/8833
Karar No : 2017/269

Anahtar Kelimeler : -Hukuki Güvenlik,
-Haklı Beklenti,
-Sözleşme Yenilememe

Özeti : Hukuki güvenliğin, sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güven değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerdiği, öte yandan, yargı kararlarındaki tanımlamalara göre "haklı beklenti"nin, idarenin ister bir taahhüt, isterse uzun bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarları ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ya da edinebileceklerini ümit etmelerini ifade ettiği, bu ilkeler doğrultusunda, idare ile hizmet sözleşmesinin imzalandığı tarih itibarıyla sözleşmesinin yenilenmesi için yeterli düzeyde puan alan davacının, sözleşme tarihi itibarıyla hazırlığını yaptığı sınavın yabancı dil yeterliliği bakımından denkliği yönündeki uygulamanın devam edeceği yönünde haklı beklentisinin bulunduğu, davacının katıldığı yabancı dil sınavının eşdeğerliliğinin ÖSYM tarafından değiştirilmiş olması nedeniyle aleyhine sonuç doğuracak şekilde hizmet sözleşmesinin yenilenmeyerek görevine son verilemeyeceği hakkında.

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı) : …
Karşı Taraf (Davalı): Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
Vekilleri : Av. …
İstemin Özeti : Yozgat İdare Mahkemesince verilen 17/07/2014 tarihli ve E:2014/102; K:2014/489 sayılı kararın, dilekçede yazılı nedenlerle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.
Savunmanın Özeti : İstemin reddi gerektiği savunulmaktadır.
Danıştay Tetkik Hâkimi: Derya Demir

Düşüncesi : İdare mahkemesince verilen karar ve dayandığı gerekçe hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir neden de bulunmadığından temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince dosyanın tekemmül ettiği görüldüğünden yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeyerek işin gereği görüşüldü:

Dava; Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Yozgat İl Koordinatörlüğü'nde yerinde kontrol uzmanı olarak görev yapan davacının, 5648 sayılı Yasa'nın 14. maddesinin 4. fıkrasında belirtilen dil yeterliliğini sağlamadığından bahisle sözleşmesinin yenilenmemesine ilişkin 31.12.2013 tarihli ve 10352 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Yozgat İdare Mahkemesinin 17/07/2014 tarihli ve E:2014/102; K:2014/489 sayılı kararı ile, davacının son hizmet sözleşmesini 02.01.2013 tarihinde imzaladığı, bu tarih itibariyle ÖSYM tarafından belirlenen yabancı dil eşdeğerlilik tablosuna göre IELTS sınavından alınan 4.5 puanın, KPDS sınavına göre (E) düzeyde puana tekabül ettiği ve davacının 14.12.2013 tarihinde girdiği IELTS sınavında sözkonusu puanı aldığı, ancak 23.07.2013 ve 25.07.2013 tarihli yabancı dil sınavları eşdeğerlikleri ve ek bilgi konulu ÖSYM duyurusu ile sözkonusu eşdeğerlilik tablosunun değiştirildiği, söz konusu değişiklik uyarınca asgari (D) düzeyinde puan alınması gerektiği, bu sebeple davacının aldığı notun yeterli kabul edilmediği anlaşıldığından, uzman pozisyonunda istihdam edilecek personelde aranılan asgari (D) düzeyinde yabancı dil yeterliliği koşulunu sağlamayan davacının hizmet sözleşmesinin yenilenmemesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından, mahkeme kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek temyizen incelenip bozulması istenilmektedir.

Anayasanın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti, bir hukuk devleti olarak nitelendirilmiştir. Hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa 'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir.

5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 14.maddesinin 1.fıkrasında,

Kurumda hizmetlerin 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın istihdam edilen sözleşmeli personel eliyle yürütüleceği, Kurum personelinin, sosyal güvenlik yönünden 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükümlerine tabi olduğu belirtildikten sonra 4.fıkrasında, merkez teşkilatında; Başkan, genel koordinatör, birinci hukuk müşaviri, koordinatör, uzman, denetçi ve avukat pozisyonlarında istihdam edileceklerin İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinde yapılan Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında asgari (C), mütercim pozisyonunda istihdam edileceklerin (A), il koordinatörlüklerinde il koordinatörü, uzman ve denetçi pozisyonunda istihdam edileceklerin ise asgari (D) düzeyinde puan almış olmaları veya dil yeterliliği bakımından buna denkliği kabul edilen uluslararası geçerliliği olan bir belgeye sahip olmalarının zorunlu olduğu hükme bağlanmış, aynı Kanun'un Geçici 2.maddesinde de, "31/12/2012 tarihi itibarıyla Kurumda 14'üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında istihdam edilenlerden sözleşmesi, dil yeterliliği şartını yerine getirememiş olması sebebiyle yenilenmeyen personelin sözleşmeleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın 1/1/2013 tarihi itibarıyla yenilenmiş sayılır. Sözleşmesi bu şekilde yenilenen ve dil yeterliliği şartını sağlayamayan personelin bu şartı 31/12/2013 tarihine kadar yerine getirmesi zorunludur. Anılan tarihe kadar 14'üncü maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen dil yeterliliği belgesini ibraz etmeyenlerin sözleşmeleri yenilenmez." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Yozgat İl Koordinatörlüğü'nde yerinde kontrol uzmanı olarak görev yapan davacının, 5648 sayılı Kanun'un 14. maddesinin 4. fıkrasında belirtilen asgari düzeyde yabancı dil yeterliliği belgesini 31.12.2013 tarihine kadar Kuruma ibraz edemediğinden bahisle 31.12.2013 tarihli ve 10352 sayılı davalı idare işlemiyle bu tarih itibariyle işten ayrılışının yapılmasına ve 2014 yılında sözleşmesinin yenilenmemesine karar verildiği, bu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davalı idare ile son olarak 31.12.2012 tarihinde imzalanan hizmet sözleşmesi uyarınca Yozgat İl Koordinatörlüğü bünyesinde yerinde kontrol uzmanı olarak istihdam edilen davacının 14.12.2013 tarihinde katıldığı IELTS sınavından 4,5 puan aldığı ve buna ilişkin belgeyi kuruma ibraz ettiği, davacının almış olduğu puanın Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından belirlenen yabancı dil eşdeğerlilik

tablosu uyarınca Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavına göre (C) düzeyinde kabul edildiği, uzman pozisyonunda istihdam edileceklerin bu düzeyde puan almış olmalarının ise sözleşmelerinin yenilenmesi için yeterli olduğu, buna karşın Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezince 23.07.2013 tarihinde yapılan duyuru ile anılan eşdeğerlilik tablosunun değiştirilmesi nedeniyle davacının IELTS sınavından almış olduğu 4,5 puanın yeterli kabul edilmediği ve yabancı dil yeterliliği koşulunu yerine getirmediği gerekçesiyle görevine son verildiği görülmektedir.

Anayasa'nın yukarıda sözü edilen 2. maddesinde yer alan "Hukuk Devleti"nin unsurlarından biri olan hukuk güvenliği, diğer bir ifadeyle "güvenin korunması ilkesi" ilgilinin hukuki durumunun süreceğine olan güveni dolayısıyla hayal kırıklığına uğratılmaması anlamına gelir. Güvenin korunması, her zaman mevcut bir hukuki durumun dokunulmazlığı anlamında olmasa da, her düzenleme değişikliğinde yasa koyucunun göz önünde bulundurması gereken bir husustur.

Halkın Devlete olan güveninin korunması da ancak hukuk güvenliğinin sağlanmasıyla mümkündür.

Bu yönüyle, Hukuk Devleti'nin önemli bir unsuru olarak hukuk güvenliği, yalnızca hukuk düzeninin değil, aynı zamanda belirli sınırlar içinde, bütün Devlet davranışlarının, az çok, önceden öngörülebilir olması anlamını taşır. Hukuki güvenlik sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güven değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerir.

Gerek yargı kararları, gerek öğretideki ortak tanımlamalara göre "haklı beklenti"; idarenin ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarları ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ya da edinebileceklerini ümit etmelerini ifade eder. Yeni düzenlemenin hukuki istikrarı bozmaması, hakların kullanılmasını zorlaştırmayacak ya da doğmuş olan haklarının hiçe sayılması anlamına gelecek şekilde tasarlanmaması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen yasal düzenleme ve yapılan açıklamalar ışığında uyuşmazlık konusu olayın değerlendirilmesinden; 5648 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca Kurumda görev yapan personelin unvan ve pozisyonlarına göre yabancı dil seviyelerinin asgari belli bir düzeyde olması koşulunun getirildiği ve bu koşulu sağlamayan personel için hizmet sözleşmesinin sona erdiği tarihten önce anılan koşulu sağlamasının istenildiği, davacının ise hizmet sözleşmesinin geçerlilik süresi içinde olmak kaydıyla katıldığı IELTS sınavından; yabancı dil yeterlilik şartını taşımayan personelin belli bir tarihten önce anılan koşulu sağlaması gerektiğini

öngören yasa hükmünün yürürlüğe girdiği ve idare ile arasında hizmet sözleşmesinin imzalandığı tarih itibariyle sözleşmesinin yenilenmesi için yeterli düzeyde puan aldığı, ÖSYM tarafından uzun bir süre uygulanan yabancı dil eşdeğerliliklerinin ilgililere alternatif sınavlara hazırlık yapmalarını sağlayacak ölçüde zaman tanınmadan değiştirildiği, davacının hizmet sözleşmesini imzaladığı tarih itibariyle hazırlığını yaptığı sınavın yabancı dil yeterliliği bakımından denkliği yönündeki uygulamanın devam edeceği yönünde haklı beklentisinin bulunduğu, davacının katıldığı yabancı dil sınavının eşdeğerliliğinin ÖSYM tarafından değiştirilmiş olması nedeniyle hakkında aleyhine sonuç doğuracak şekilde işlem tesis edilmesinin ise anılan ilkeyle bağdaşır bir tarafının bulunmadığı gibi aynı tarihte sözleşme imzalamak suretiyle göreve başlayan ve ÖSYM tarafından eşdeğerlilik tablosunun değiştirildiği tarihten önce aynı sınava katılarak davacıyla aynı düzeyde puan alanlar için yabancı dil yeterliliği koşulunun sağlandığı, buna karşın davacının almış olduğu puanın salt sözü edilen tablonun değiştiği tarihten sonra sınava katılmış olması nedeniyle yeterli kabul edilmemesinin Anayasa'nın eşitlik ilkesiyle de bağdaşmadığı açıktır.

Bu durumda, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Yozgat İl Koordinatörlüğünde yerinde kontrol uzmanı olarak çalışan davacının davalı idare bünyesinde sözleşme karşılığı çalışmaya başladığı ve 5648 sayılı Kanun'un geçici 2.maddesinin yürürlüğe girdiği tarihlerde mevcut hukuki duruma göre yabancı dil yeterlilik koşulunu sağladığı anlaşıldığından davalı idarece, aynı idari uygulamaların devamı yönündeki haklı beklentisinin ihlali ve Anayasa'nın eşitlik ilkesinin gözardı edilmesi suretiyle 23.07.2013 tarihinde yeterli puanı aldığı sınavın eşdeğerliliğinin değiştiğinden bahisle 2014 yılında hizmet sözleşmesinin yenilenmeyerek görevine son verilmesi yönünde tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine, kullanılmayan 41,50 TL yürütmenin durdurulması harcının istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere 09/02/2017 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY

Uyuşmazlık; Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Yozgat İl Koordinatörlüğü'nde yerinde kontrol uzmanı olarak görev yapan davacının, 5648 sayılı Kanun'un 14/4 maddesinde belirtilen dil yeterliliği

belgesini ibraz edemediğinden bahisle sözleşmesinin yenilenmemesine ilişkin 31/12/2013 tarihli ve 10352 sayılı işlemden kaynaklanmaktadır.

5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Kurum personelinin statüsü, hakları ve atanmaları" başlıklı 14.maddesinin 4. fıkrasında, "Merkez teşkilatında;..., il koordinatörlüklerinde il koordinatörü, uzman ve denetçi pozisyonunda istihdam edileceklerin ise asgari (D) düzeyinde puan almış olmaları veya dil yeterliliği bakımından buna denkliği kabul edilen uluslararası geçerliliği olan bir belgeye sahip olmaları zorunludur. Kurumun nitelikli personel ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla istihdam edilecek personel için 31/12/2012 tarihine kadar, yabancı dil yeterliliği şartı aranmayabilir. Bu tarihe kadar bu fıkrada öngörülen dil yeterliliği belgesini ibraz etmeyenlerin sözleşmeleri yenilenmez." hükmüne yer verilmiş iken son iki cümle 10/01/2013 tarih ve 6385 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile yürürlükten kaldırılmış, aynı Kanun'un 19. maddesi ile 5648 sayılı Kanun'a eklenen geçici 2. madde de ise "(Ek: 10/1/2013-6385/19 md.)31/12/2012 tarihi itibarıyla Kurumda 14. maddenin 4. fıkrası kapsamında istihdam edilenlerden sözleşmesi, dil yeterliliği şartını yerine getirememiş olması sebebiyle yenilenmeyen personelin sözleşmeleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın 01/01/2013 tarihi itibarıyla yenilenmiş sayılır. Sözleşmesi bu şekilde yenilenen ve dil yeterliliği şartını sağlayamayan personelin bu şartı 31/12/2013 tarihine kadar yerine getirmesi zorunludur. Anılan tarihe kadar 14. maddenin 4. fıkrasında öngörülen dil yeterliliği belgesini ibraz etmeyenlerin sözleşmeleri yenilenmez." hükmüne yer verilmiştir.

04/01/2013 tarih ve 28518 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yabancı Dil Bilgisi Seviye Belirleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11. maddesinde, "Adayların, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında aldıkları puanlara göre yabancı dil bilgisi seviyeleri;

a) 90-100 arasında puan alanlar (A) seviyesinde, b) 80-89 arasında puan alanlar (B) seviyesinde,

c) 70-79 arasında puan alanlar (C) seviyesinde, ç) 60-69 arasında puan alanlar (D) seviyesinde, d) 50-59 arasında puan alanlar (E) seviyesinde kabul edilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Diğer yandan, 6114 sayılı Yasanın 7. maddesinin 6. fıkrasının verdiği yetkiye dayanılarak ÖSYM Yönetim Kurulunun 24.04.2013 tarihli kararıyla yabancı dil sınavı eşdeğerlikleri IELTS:4 = KPDS:60 ve IELTS:5 = KPDS:70 olarak belirlenmiş iken aynı Kurulun 23/07/2013 ve 25/07/2013 tarihli kararlarıyla ise IELTS ile KPDS sınavının eşdeğerliği IELTS:4 =

KPDS:50, IELTS:5 = KPDS:60 olarak yeniden belirlendiği ve 23.07.2013 tarihi ve öncesinde alınmış olan yabancı dil belgelerinin geçerliliğinde 24.04.2013 tarihli Yabancı Dil Sınavı Eşdeğerlikleri tablolarının esas alınmasına karar verilmiştir.

Yukarıda yer verilen 5648 sayılı Kanun'un yayımlanarak yürürlüğe girdiği 18/05/2007 tarihinden itibaren personel açısından belli bir yabancı dil yeterliliği aranmakta olup, ancak Kurumun nitelikli personel ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla bu dil yeterliliğinin önce 31/12/2010 tarihine kadar daha sonra ise 31/12/2012 tarihine kadar aranmayabileceği hüküm altına alınmıştır. 19/01/2013 tarih ve 28533 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6385 sayılı Kanun ile dil yeterliliğini yerine getirememesi nedeniyle sözleşmesi yenilenmeyen personelin sözleşmeleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın 01/01/2013 tarihi itibariyle bir kez daha yenilenmiş sayılmıştır. Nitekim bu tarihte dil yeterliliğini sağlayamadığı anlaşılan davacının 2013 yılı hizmet sözleşmesinin de bu kapsamda yenilendiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, anılan Kanun ile, sözleşmesi bu şekilde yenilenen ve dil yeterliliği şartını sağlayamayan personelin bu şartı 31/12/2013 tarihine kadar yerine getirmesinin zorunlu olduğu ve bu tarihe kadar dil yeterliliği belgesini ibraz etmeyenlerin sözleşmelerinin yenilenmeyeceği de hüküm altına alınmıştır.

Olayda, davacı 14/12/2013 tarihinde katıldığı IELTS sınavından 4,5 puan almış olup, davacının sınav tarihinden önce ÖSYM Yönetim Kurulunun 23/07/2013 ve 25/07/2013 tarihli kararlarıyla belirlenen eşdeğerliklere göre aldığı notun KPDS sınavına göre eşdeğerliği 50-59 (E) düzeyinde olduğundan, ÖSYM Yönetim Kurulu'nun ilgili kararına karşı açılmış bir davada verilmiş bir iptal kararı bulunmadığı da dikkate alındığında, davacının Kanunun aradığı KPDS sınavından (D) düzeyinde puan almış olma ya da dil yeterliliği bakımından buna denkliği kabul edilen uluslararası geçerliliği olan bir belgeye sahip olma koşulunu sağlayamadığı ortadadır.

Bu durumda, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nda sözleşmeli uzman olarak görev yapan davacının Kanunun aradığı düzeyde dil yeterliliği belgesini ibraz edemediği anlaşıldığından, sözleşmesinin yenilenmemesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığından temyiz isteminin reddi ile temyize konu mahkeme kararının onanması gerektiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyoruz.

T.C.
D A N I Ş T A Y
İdari Dava Daireleri Kurulu
Esas No : 2015/5147
Karar No : 2017/1368

Anahtar Kelimeler : -657 Sayılı Yasanın 4/C Maddesi Kapsamında İstihdam Edilenlerin Sözleşmesinin Feshi
-Ücretsiz İzin Hakkı,
-İdari İstikrar ve İdarenin Güvenirliği İlkesi

Özeti : Davalı idarede 657 sayılı Yasanın 4/C maddesi kapsamında hizmet sözleşmesi ile çalışan ve çalıştığı statü itibarıyla mevzuatında ücretsiz izin kullanmasına imkan veren bir düzenleme bulunmamasına karşın, bu yöndeki istemi doğrultusunda davalı idarece "ilgilinin sözleşme yenileme talebinde bulunması halinde hizmet sözleşmesinin yeniden düzenlenmesine" denilmek suretiyle, ücretsiz izin imkanına benzer fiili bir durum yaratılarak sözleşmesi feshedilen davacının sözleşmesinin feshi sonrasında, bu durumu belirterek kendisiyle yeniden sözleşme imzalanması ve aynı statüde çalıştırılması için yaptığı başvurunun, ihtiyaç durumu ile kamu yararı ve hizmet gerekleri açısından değerlendirilerek karara bağlanması gerekirken; salt feshedilen hizmet sözleşmesinde ücretsiz izin kullanma hakkına yer verilmediği ve 657 sayılı Yasanın 4/C maddesi kapsamında çalıştırılanların ücretsiz izin kullanmasına olanak tanıyan bir düzenleme de bulunmadığından bahisle reddine ilişkin işlemde, idari istikrar ve idarenin güvenirliği ilkesine, dolayısıyla hukuka uyarlık bulunmadığı.

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı) : …
Vekili : Av. …
Karşı Taraf (Davalı) : Aydın Adli Yargı İlk Derece Adalet Komisyonu Başkanlığı
İstemin Özeti: Aydın 1. İdare Mahkemesi'nin 16/10/2015 günlü, E:2015/914, K:2015/787 sayılı ısrar kararının temyizen incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.
Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Nermin Tombaloğlu

Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü ile ısrar kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüşüldü:

Dava; TEKEL A.Ş.'de işçi olarak çalışmakta iken, Kurumun özelleştirilmesi üzerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/C maddesi kapsamında hizmet sözleşmesi imzalayarak Aydın Çocuk Mahkemesi'nde mübaşir olarak çalışmaya başlayan davacının, 18/06/2011 tarihi itibariyle hizmet sözleşmesinin feshinden sonra, sözleşmesinin feshine ilişkin Adalet Komisyonu kararında öngörüldüğü şekilde yeniden hizmet sözleşmesi imzalanarak göreve başlatılması için yaptığı başvurunun reddine ilişkin Aydın Adli Yargı İlk Derece Adalet Komisyonu Başkanlığı'nın 13/03/2012 günlü, 116 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Aydın 1. İdare Mahkemesi'nin 21/03/2013 günlü, E:2012/1349, K:2013/436 sayılı kararıyla; davacının 18/06/2011 tarihi itibarıyla feshedilen hizmet sözleşmesinde, ücretsiz izin kullanmasını sağlayan bir düzenlemenin yer almadığı görüldüğünden, hizmet sözleşmesinin yenilenmesi şartıyla sözleşmesini feshettiği iddiasına itibar etmenin hukuken mümkün bulunmadığı; bu durumda, 4/C statüsünde çalışan davacının ücretsiz izin kullanmasına imkan veren herhangi bir yasal düzenlemenin mevzuatta yer almaması ve idarenin herhangi bir kadroya atama yapma konusunda yargı kararıyla zorlanamayacağının açık olması karşısında; davacının yeniden hizmet sözleşmesi yapılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Bu karar, Danıştay Onikinci Dairesi'nin 30/06/2015 günlü, E:2013/8691, K:2015/4351 sayılı kararıyla; davacının 2010 yılına kadar aralıksız olarak 18 yıl gibi uzun bir süre kadrolu işçi olarak çalıştığı TEKEL A.Ş.'nin özelleştirilmesinden sonra 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri uyarınca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/C maddesi kapsamında Aydın Adli Yargı İlk Derece Adalet Komisyonu Başkanlığı ile 04/02/2011 tarihli hizmet sözleşmesini imzalayarak Aydın Çocuk Mahkemesi'nde mübaşir olarak çalışmaya başladığı, hizmet sözleşmesinin 11. maddesinde; bu sözleşmenin, 07/02/2011 tarihinden 31/12/2011 tarihine kadar geçerli olacağı hükmünün yer aldığı, davacının eşinin 2007 yılından beri Almanya'da öğretmen olarak görev yaptığı, davacının, "çalıştığı

kurumun özelleştirilmesi üzerine Almanya'ya gittiğini, 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında çalışmak amacıyla yeniden Türkiye'ye döndüğünü, küçük çocuğunu kendisi ile birlikte getirdiğini, Almanya'da okula başlayan kızını babasının yanında bıraktığını" belirterek, aile bütünlüğünün korunması amacıyla eşinin yurt dışındaki görevinin son bulacağı Ağustos 2012 ayına kadar ücretsiz izin talebinde bulunduğu, ancak bu isteminin kabul edilmediği, bunun üzerine davacının, aynı nedenleri ileri sürerek, dönüş tarihine göre 2011 veya 2012 yılında talep etmesi halinde yeniden hizmet sözleşmesi imzalanarak göreve başlatılmasının takdir edilmesi durumunda mevcut hizmet sözleşmesinin feshedilmesi isteminde bulunduğu, Aydın Adli Yargı İlk Derece Adalet Komisyonu Başkanlığı'nın 10/06/2011 günlü, 301 sayılı kararıyla, davacının istemi doğrultusunda; 2011 veya 2012 yılında sözleşmenin yenilenmesi talebinde bulunması halinde yeniden hizmet sözleşmesi imzalanacağı belirtilmek suretiyle mevcut sözleşmenin feshine karar verildiği, başvurusu halinde yeniden hizmet sözleşmesi imzalanarak göreve başlatılacağı taahhüdünde bulunulan davacı tarafından, 19/06/2012 tarihli dilekçeyle, hizmet sözleşmesinin feshedildiği 10/06/2011 tarihli karar doğrultusunda yeniden hizmet sözleşmesi imzalanarak 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında göreve başlatılması isteminde bulunulmuş ise de; dava konusu işlem ile; davacının başvurusu sonrasında oluşan tereddütün giderilmesi için görüş sorulan Adalet Bakanlığı yazısı dikkate alınarak, ücretsiz izin kullanmasına olanak tanıyan bir yasal düzenleme bulunmadığından, davacının hizmet sözleşmesi imzalayarak göreve başlatılma isteminin reddine karar verildiği, üç yargıç ve savcıdan oluşan Aydın Adli Yargı İlk Derece Adalet Komisyonu Başkanlığı'nın 10/06/2011 günlü, 301 sayılı kararında, 2011 veya 2012 yılında sözleşme yenileme talebinde bulunması halinde yeniden hizmet sözleşmesi imzalanacağı taahhüt edildiğinden, davacının, istemde bulunduğu takdirde yeniden hizmet sözleşmesi imzalanarak geçici personel olarak görevlendirileceğine dair hukuka bağlı idarece verildiğini kabul ettiği bu taahhüte güvenerek "haklı beklenti" içerisine girdiği, Almanya dönüşü "haklı beklenti" ile hizmet sözleşmesi imzalanarak göreve başlatılması istemiyle yaptığı başvurunun, daha önce taahhütte bulunarak sözleşmesini fesheden anılan Komisyon tarafından bu kez reddedilmesi üzerine bu davayı açtığı; uyuşmazlık süreci ve hukuksal nitelendirilmesi ile ilgili yapılan bütün bu açıklamalar birlikte ele alınıp değerlendirildiğinde; Almanya'da öğretmen olarak çalışan eşinin yanına gitmek amacıyla Anayasal ve yasal bir engelin bulunmadığı "ücretsiz izin" hakkını kullanmak isteyen davacının "haklı beklenti" ile yaptığı başvurusunun reddine dair işlemde hukuka

uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle bozulmuş ise de; İdare Mahkemesi, bozma kararına uymayarak davanın reddi yolundaki ilk kararında ısrar etmiştir.

Davacı, Aydın 1. İdare Mahkemesi'nin 16/10/2015 günlü, E:2015/914, K: 2015/787 sayılı ısrar kararını temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinde, kamu hizmetlerinin memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle görüleceği belirtilmiş; maddenin (A) fıkrasında memur, (B) fıkrasında sözleşmeli personel, (C) fıkrasında geçici personel, (D) fıkrasında ise işçi tanımlanmıştır.

657 sayılı Kanunun 4. maddesinin (C) fıkrasında, istihdam şekillerinden olan geçici personel statüsü, "Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığının ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimseler" olarak tanımlanmış olup, buna göre, geçici personel statüsü, belli bir vasıf gerektirmeyen, daha çok bedensel çalışmalara ağırlık veren, başlangıç ve bitişi belli olan, süreli işlerde çalışmayı öngörmektedir. Bu personel, idare ile yaptıkları bir sözleşme uyarınca idare için belirli bir iş yapan kişi konumundadır ve yaptıkları iş, geçici veya mevsimlik olup, asli ve sürekli görevlerden de sayılmaz. Bu nedenle geçici personel; Anayasa'nın 128. maddesi kapsamında belirtilen memur ve diğer kamu görevlileri kapsamı dışında kalan, sözleşme ile çalıştırılan, işçi de olmayan, kendine özgü istisnai bir istihdam türüdür.

Dosyanın incelenmesinden; davacının kadrolu işçi olarak çalıştığı TEKEL A.Ş.'nin özelleştirilmesinden sonra, 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında Aydın Adli Yargı İlk Derece Adalet Komisyonu Başkanlığı ile 04/02/2011 tarihli "hizmet sözleşmesi"ni imzalayarak Aydın Çocuk Mahkemesi'nde mübaşir olarak çalışmaya başladığı, hizmet sözleşmesinin 11. maddesinde; sözleşmenin, 07/02/2011 tarihinden 31/12/2011 tarihine kadar geçerli olacağı hükmünün yer aldığı, davacının eşinin 2007 yılından beri Almanya'da öğretmen olarak görev yaptığı, davacının, "çalıştığı kurumun özelleştirilmesi üzerine Almanya'ya gittiğini, 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında çalışmak amacıyla yeniden Türkiye'ye döndüğünü, küçük çocuğunu kendisi ile birlikte getirdiğini, Almanya'da okula başlayan kızını babasının yanında bıraktığını" belirterek, aile bütünlüğünün korunması amacıyla eşinin yurt dışındaki görevinin son bulacağı Ağustos 2012 ayına kadar ücretsiz izin talebinde bulunduğu, ancak

bu isteminin kabul edilmediği, bunun üzerine davacının, aynı nedenleri ileri sürerek, 2011 veya 2012 yılında talep etmesi halinde yeniden hizmet sözleşmesi yapılmak üzere mevcut hizmet sözleşmesinin 18/06/2011 tarihi itibariyle feshedilmesi isteminde bulunduğu, Aydın Adli Yargı İlk Derece Adalet Komisyonu Başkanlığı'nın 10/06/2011 günlü ve 301 sayılı kararıyla, davacının istemi doğrultusunda, "2011 veya 2012 yılı içinde sözleşme yenileme talebinde bulunması halinde hizmet sözleşmesinin yeniden düzenlenmesine" denilmek suretiyle mevcut sözleşmenin feshine karar verildiği; davacı tarafından, 18/01/2012 tarihli dilekçeyle, 10/06/2011 tarihli karar doğrultusunda yeniden hizmet sözleşmesi imzalanarak 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında göreve başlatılması isteminde bulunulmuş ise de; dava konusu işlem ile, davacının başvurusu sonrasında oluşan tereddütün giderilmesi için görüş sorulan Adalet Bakanlığı yazısı dikkate alınarak, ücretsiz izin kullanmasına olanak veren bir yasal düzenleme bulunmadığından, yeniden sözleşme yapma isteminin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri arasında sayılan "hukuk devleti"nin gereklerinden olan "hukuki güvenlik" ilkesinin zorunlu sonuçlarından biri de, idare tarafından idare edilenlerle ilgili olarak tesis edilecek işlemlerin, önceden "belirli" ve "bilinir" olmasıdır. Yine bu ilkenin bir sonucu olarak idarenin işlemlerinde istikrarı ve idarenin güvenilirliği ilkesini gözetmesi, çelişkili uygulamalara meydan vermeyerek takdir yetkisine sahip olduğu durumlarda da bu yetkisini belirtilen hususları dikkate alarak kullanması gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinin (C) fıkrası uyarınca idareye, geçici personel istihdam edip etmeme konusunda takdir yetkisi tanındığı açık olmakla birlikte, idarenin bu konudaki takdir yetkisini, ihtiyaç durumu ile kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda kullanması gerekmektedir. Bu yetkinin kamu yararı ve hizmet gerekleri göz ardı edilerek kullanıldığının idari yargı yerince saptanması halinde, sözü edilen bu durumun dava konusu idari işlemin sebep ve amaç unsurları yönünden hukuka aykırılığı nedeniyle iptalini gerektireceği yerleşmiş yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Dava konusu uyuşmazlık bu çerçevede değerlendirildiğinde; daha önce, davalı idare bünyesinde 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında hizmet sözleşmesi ile çalışan ve çalıştığı statü itibariyle mevzuatında ücretsiz izin kullanmasına imkan veren bir düzenleme bulunmamasına karşın, bu yöndeki istemi doğrultusunda, davalı idarenin 10/06/2011 günlü ve 301 sayılı kararıyla, "2011 veya 2012 yılı içinde sözleşme yenileme talebinde

bulunması halinde hizmet sözleşmesinin yeniden düzenlenmesine" denilmek suretiyle, ücretsiz izin imkanına benzer fiili bir durum yaratılarak sözleşmesi feshedilmiş olan davacının, sözleşmesinin feshi sonrasında, bu durumu belirterek kendisiyle yeniden sözleşme imzalanması ve aynı statüde çalıştırılması için yaptığı başvurunun, ihtiyaç durumu ile kamu yararı ve hizmet gerekleri açısından değerlendirilerek karara bağlanması gerekirken, salt, daha önce feshedilmiş olan hizmet sözleşmesinde ücretsiz izin kullanma hakkına yer verilmediği ve 657 sayılı Kanunun 4/C maddesi kapsamında çalıştırılanların ücretsiz izin kullanmasına olanak tanıyan bir yasal düzenleme de bulunmadığından bahisle reddine ilişkin işlemde idari istikrar ve idarenin güvenilirliği ilkelerine, dolayısıyla hukuka uyarlık görülmediğinden, işlemin bu gerekçeyle iptali gerekirken davanın reddi yolunda verilen idare mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davacının temyiz isteminin kabulüne, Aydın 1. İdare Mahkemesince verilen 16/10/2015 günlü, E:2015/914, K:2015/787 sayılı ısrar kararının bozulmasına, dosyanın anılan İdare Mahkemesine gönderilmesine, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 23/03/2017 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY

Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; Aydın 1. İdare Mahkemesince verilen ısrar kararının usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddi ile İdare Mahkemesinin ısrar kararının onanması gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.

—— • ONBEŞİNCİ DAİRE KARARLARI • ——

T.C.
D A N I Ş T A Y
On Beşinci Daire
Esas No : 2016/928
Karar No : 2017/1581

Anahtar Kelimeler : Usta Öğretici Olarak Çalışma

Özeti : Davacının geçmişe dönük haklarına koruma getirmeyen Geçici 1. maddenin hukuka aykırılığı yargı kararı ile ortaya konulduğundan, bu maddeye dayalı olarak tesis edilen 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı işlemin de hukuki dayanaktan yoksun olduğu hakkında.

Davacı : …
Vekili : Av. …
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Hukuk Müşaviri …

Davanın Özeti : Dava; davacının, usta öğretici olarak çalışma istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazdığı 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı yazı ile dayanağı 29.05.2013 gün ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin 27. maddesinin 1. bendinin ilk cümlesi ile aynı bendin (ç-1) ve (ç-2) alt bentleri ve Geçici 1. maddesinin; Yönetmelik değişikliğinden önce kurs programını tamamlayarak sertifika almasına rağmen dava konusu düzenlemeler ile çalışma hakkının engellendiği, Geçici 1. madde kapsamına girmediğinden başvurusunun kabul edilmediği, kazanılmış hakkının ihlal edildiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Davalı Milli Eğitim Bakanlığı'nın Savunmasının Özeti : Dava konusu düzenlemenin artan trafik kazaları nedeniyle meydana gelen olumsuzlukları gidermek ve Avrupa Birliği Müzakereleri nedeniyle karayolları trafiği alanında yeni düzenleme yapma zorunluluğundan doğduğu, eğiticilerin eğitim kalitesi açısından önem arz ettiği; Geçici 1. maddede de 27.08.2014 tarihinde değişiklik yapıldığı, 20.10.2014 tarihinde

davacı adına çalışma izin belgesi düzenlendiği, davacının menfaatinin kalmadığı, dava konusu düzenlemelerde de hukuka aykırılık bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Ayyüce Okumuş

Düşüncesi : Dava konusu Yönetmeliğin 27. maddesinde hizmet gereklerine, kamu yararına ve hukuka aykırılık bulunmadığı, bu madde yönünden davanın reddi; anılan Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinin, Yönetmelik değişikliğinden önce sertifika programlarını tamamlayarak usta öğreticiliği belgesi alanların özlük haklarını korumaması nedeniyle hukuka aykırı olduğu sonucuna varılarak bu madde ile davacı hakkında tesis edilen bireysel işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Arzu Bozkurt Şen

Düşüncesi : Dava; davacının, usta öğretici olarak çalışma istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazdığı 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı yazı ile dayanağı 29.05.2013 gün ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin 27. maddesinin 1. bendinin ilk cümlesi ile aynı bendin (ç-1) ve (ç-2) alt bentleri ve Geçici 1. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

Yönetmeliğin Geçici 1. maddesi ile Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazdığı 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı yazıya ilişkin istem yönünden;

29.05.2013 gün ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin Geçici 1. maddesinde; "Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında yöneticiler hariç en az bir yıl eğitim personeli olarak görev alan veya halen görevde bulunan eğitim personelinin özlük hakları saklıdır." hükmü bulunmakta iken, 27.08.2014 gün ve 29101 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1. maddesiyle bahse konu madde "Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında yöneticiler hariç eğitim personeli olarak görev alan veya halen görevde bulunan eğitim personeli ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce açılan Motorlu Taşıt Sürücüleri Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Modüler Programı kurslarına katılıp sertifika alan direksiyon usta öğreticilerinin özlük hakları saklıdır." şeklinde değiştirilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinde yapılan değişiklik ile Motorlu Taşıt Sürücüleri Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Modüler Programı kurslarına katılıp sertifika alan ancak henüz göreve başlamayan direksiyon usta öğreticilerinin de özlük haklarının korunması üzerine davacı tarafından yeniden direksiyon usta öğreticisi olarak görev almak istemiyle yapılan başvuru neticesinde Çorum Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 20.10.2014 gün ve 4673565 sayılı işlemi ile davacı adına çalışma izni düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, dava açıldıktan sonra davacının istemi yönünde uyuşmazlık konusu maddede değişiklik yapılması ve çalışma izni düzenlenmesi nedeniyle Yönetmeliğin Geçici 1. maddesi ve Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazdığı 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı yazı yönünden karar verilmesine yer olmadığı sonucuna varılmıştır.

Yönetmeliğin diğer maddelerine yönelik istem hakkında ise;

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin 27. maddesinin 1. bendinin ilk cümlesi ile aynı bendin (ç-1) ve (ç-2) alt bentleri yönünden,

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 123. maddesinde; "Motorlu taşıt sürücüsü yetiştirmek, yetişmiş olanlara sınav sonucu sertifika vermek, trafik ile ilgili öğretim ve eğitim yaptırmak üzere kamu kurumları ile diğer hakiki ve hükmi şahıslara Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre sürücü kursları açma izni verilir.

Sürücü kurslarının sürücü belgesi cinslerine göre sınıflandırılması, hangi sınıf kursun kimler tarafından açılabileceği, öğretim ve eğitim konuları ile metodu, kurs süreleri, kurslar için eğitim ve öğretimde kullanılacak bina, araç, gereç ve teçhizatın nitelik ve niceliği, teminat miktarları, sertifika sınavlarının esas ve usulleri, sertifika aranmayacak sürücü belgesi sınıfları ve bunların sınavları İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca çıkartılan yönetmelikle belirlenir." düzenlemesine yer verilmiştir.

03.02.1987 gün ve 19361 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin "Kurs Öğreticilerinde Aranacak Şartlar" başlıklı 33. maddesinin (d-1) bendinde, direksiyon eğitimi dersi öğreticileri için "en az lise mezunu olmak" şartı aranmakta iken; bu Yönetmeliği yürürlükten kaldıran ve 29.05.2013 gün ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin "Eğitim Personelinde Aranacak Şartlar" başlıklı 27. maddesi ile aynı görev için "en az yüksekokul

mezunu olmak" şartı getirilmiş, anılan Yönetmeliğin "ç" bendinde, "Direksiyon eğitimi dersi için;

1) Üniversitelerin direksiyon eğitimi ile ilgili alanlarından ön lisans veya lisans mezunu olup öğreticilik yapacağı sınıftan sürücü belgesi sahibi olmak,

2) Yüksekokul mezunu olup öğreticilik yapacağı sınıftan en az üç yıllık sürücü belgesi sahibi olmaları koşuluyla Bakanlık veya millî eğitim müdürlüklerince verilmiş "Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Belgesi"ne sahip bulunmak (Herhangi bir sınıftan "Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Belgesi" bulunanlar başka bir sınıf sürücü belgesi aldığında bir yıl sonra yeni sertifika grubunda eğitim verebilir.) gerekir." hükmü yer almıştır.

Dava konusu Yönetmelik maddesinde yapılan düzenlemenin; bu konuda karar alma ve düzenleme yetkisi bulunan idarece, Avrupa Birliği müzakereleri ve ülkemizde trafik alanında yaşanan olumsuzlukların giderilmesini teminen kaliteli ve nitelikli direksiyon öğreticisi yetiştirilmesi amacıyla yapılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Bu hali ile dava konusu Yönetmelik maddesinde kamu yararı ve hizmet gerekleri açısından hukuka ve mevzuata bir aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Yönetmeliğin 27. maddesinin 1. bendinin ilk cümlesi ile aynı bendin (ç-1) ve (ç-2) alt bentleri yönünden davanın reddine, Yönetmeliğin Geçici 1. maddesi ve Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı işlemi yönünden ise karar verilmesine yer olmadığına, karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onbeşinci Dairesi'nce Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlenildikten sonra gereği görüşüldü:

Dava, davacının, usta öğretici olarak çalışma istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazdığı 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı yazı ile dayanağı 29.05.2013 gün ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin 27. maddesinin 1. bendinin ilk cümlesi ile aynı bendin (ç-1) ve (ç-2) alt bentleri ve Geçici 1. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 123. maddesinin 1. fıkrasında, motorlu taşıt sürücüsü yetiştirmek, yetişmiş olanlara sınav

sonucu sertifika vermek, trafik ile ilgili öğretim ve eğitim yaptırmak üzere kamu kurumları ile diğer hakiki ve hükmi şahıslara Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre sürücü kursları açma izni verileceği, 2. fıkrasında; sürücü kurslarının sürücü belgesi cinslerine göre sınıflandırılması, hangi sınıf kursun kimler tarafından açılabileceği, öğretim ve eğitim konuları ile metodu, kurs süreleri, kurslar için eğitim ve öğretimde kullanılacak bina, araç, gereç ve teçhizatın nitelik ve niceliği, teminat miktarları, sertifika sınavlarının esas ve usulleri, sertifika aranmayacak sürücü belgesi sınıfları ve bunların sınavları İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca çıkartılan yönetmelikle belirleneceği hükmü yer almaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin 27. maddesinin 1. bendinin ilk cümlesi ile aynı bendin (ç-1) ve (ç-2) alt bentleri incelendiğinde;

Anılan Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde; eğitim personelinin kursta görevli yönetici, öğretmen, uzman öğretici, usta öğretici gibi görevlileri ifade ettiği düzenlenmiştir.

03.02.1987 gün ve 19361 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin "Kurs Öğreticilerinde Aranacak Şartlar" başlıklı 33. maddesinin (d-1) bendinde, direksiyon eğitimi dersi öğreticileri için "en az lise mezunu olmak" şartı aranmakta iken; bu Yönetmeliği yürürlükten kaldıran ve 29.05.2013 gün ve 28661 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin "Eğitim Personelinde Aranacak Şartlar" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında; "Eğitim personelinin görevlendirilmesinde en az yüksekokul mezunu olmak üzere aşağıdaki şartlar aranır:" düzenlemesi ile aynı maddenin aynı fıkrasının "ç" bendinde; " Direksiyon eğitimi dersi için; 1) Üniversitelerin direksiyon eğitimi ile ilgili alanlarından ön lisans veya lisans mezunu olup öğreticilik yapacağı sınıftan sürücü belgesi sahibi olmak, 2) Yüksekokul mezunu olup öğreticilik yapacağı sınıftan en az üç yıllık sürücü belgesi sahibi olmaları koşuluyla Bakanlık veya millî eğitim müdürlüklerince verilmiş "Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Belgesi"ne sahip bulunmak (Herhangi bir sınıftan "Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Belgesi" bulunanlar başka bir sınıf sürücü belgesi aldığında bir yıl sonra yeni sertifika grubunda eğitim verebilir.) gerekir." düzenlemelerine yer verilmiştir.

Dava konusu değişiklik ile sürücü belgesi almak için sertifika programlarına katılacak kişilere eğitim verecek personel için yüksekokul mezunu olma şartı getirilmiştir.

Düzenlemenin, artan trafik kazaları nedeniyle meydana gelen olumsuzlukları gidermek ve Avrupa Birliği Müzakereleri nedeniyle karayolları trafiği alanında yeni düzenleme yapma zorunluluğundan doğduğu göz önünde bulundurulduğunda eğitim personelinin niteliğinde değişiklik yapan dava konusu düzenlemede kamu yararına, hizmet gereklerine ve hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Ayrıca motorlu taşıt sürücü kurslarında kursiyerlere direksiyon ve teorik ders eğitimi verecek olan eğitim personeli için en az lise mezunu olma şartı varken bu şartın yüksekokul mezunu olma şeklinde değiştirilmesinin eğitimin kalitesini arttıracağına da kuşku bulunmamaktadır.

Anılan Yönetmeliğin Geçici 1. maddesi ve davacının, usta öğretici olarak çalışma istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı yazı incelendiğinde ise;

29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin Geçici 1. maddesinde; "Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında yöneticiler hariç en az bir yıl eğitim personeli olarak görev alan veya halen görevde bulunan eğitim personelinin özlük hakları saklıdır." hükmüne yer verilmiştir.

İdarenin, Avrupa Birliği müzakereleri ve ülkemizde karayolları trafiği alanında yaşanan olumsuz durumları göz önünde bulundurarak kaliteli ve nitelikli motorlu taşıt sürücüsü yetiştirilmesi amacıyla gerekli düzenlemeleri yapma ve karar alma konusunda yetkisinin bulunduğuna kuşku bulunmamakla birlikte, idare tarafından bu yönde yapılacak düzenlemelerde eşitlik ilkesi, kazanılmış hak ilkesi ve haklı beklenti ilkesi gibi idare hukuku ilkelerini göz önünde bulundurulması gerektiği de açıktır.

Anayasanın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti, bir hukuk devleti olarak nitelendirilmiştir. Hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa 'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir.

Hukuk Devleti'nin unsurlarından biri olan hukuk güvenliği, diğer bir ifadeyle "güvenin korunması ilkesi"; ilgilinin hukuki durumunun süreceğine olan güveni dolayısıyla hayal kırıklığına uğratılmaması anlamına gelir. Güvenin korunması, her zaman mevcut bir hukuki durumun dokunulmazlığı anlamında olmasa da, her düzenleme değişikliğinde idarenin göz önünde bulundurması gereken bir husustur.

Halkın Devlete olan güveninin korunması da ancak hukuk güvenliğinin sağlanmasıyla mümkündür.

Bu yönüyle, Hukuk Devleti'nin önemli bir unsuru olarak hukuk güvenliği, yalnızca hukuk düzeninin değil, aynı zamanda belirli sınırlar içinde, bütün Devlet davranışlarının, az çok, önceden öngörülebilir olması anlamını taşır. Hukuki güvenlik sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güven değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerir.

Gerek yargı kararları, gerek öğretideki ortak tanımlamalara göre "haklı beklenti"; idarenin ister bir taahhüt, isterse uzun süren bir uygulamasına güvenerek olsun, bireylerin çıkarlarına ya da lehlerine olan bir sonuca ulaşabileceklerini ümit etmeleridir. Yeni düzenlemenin hukuki istikrarı bozmaması, hakların kullanılmasını zorlaştırmayacak ya da doğmuş olan haklarının hiçe sayılması anlamına gelecek şekilde tasarlanmaması gerekmektedir.

Haklı beklentinin korunması, idarenin takdir yetkisini kullandığı alanlarda söz konusu olduğundan, kamu yararının ağır bastığı bu gibi durumlarda haklı beklentiden söz edilemeyeceği ve idarenin eşitlik ve adalet ilkesine aykırı uygulamalarının yönetilenler açısından haklı beklenti yaratmayacağı da tartışmasızdır.

Bu bağlamda, idare tarafından eski Yönetmelik döneminde en az bir yıl görev almış kişiler ile yeni Yönetmeliğin yayım tarihi itibariyle halen görevde bulunan kişilerin özlük hakları korumak suretiyle bir geçiş hükmü getirilirken, eski Yönetmelik döneminde eğitim personeli olabilecekken, getirilen yeni Yönetmelik uyarınca eğitim personeli olarak çalışma şansı kalmayan henüz çalışmaya başlamamış ve fakat idarenin açtığı kursları tamamlayarak sertifika almış kişilerin geçiş hükmü kapsamına alınmamasının haklı beklenti ve eşitlik ilkesine aykırı bir düzenleme olduğu sonucuna varılarak dava konusu Geçici 1. maddede hukuka uyarlık görülmemiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; lise mezunu olan ve Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün açmış olduğu Motorlu Taşıt Sürücüleri Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Kursuna katılarak 21.05.2013 tarihinde "Kurs Bitirme Belgesi"ni alan davacının Direksiyon Usta Öğreticisi olarak görevlendirilmesi amacıyla yaptığı başvurunun Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün Çorum İl Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazdığı 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı yazı ile Yönetmelikte aranılan "yüksekokul mezunu olma" şartını

sağlamadığından bahisle reddi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda; davacının, dava konusu Yönetmelik maddesi ile getirilen düzenlemenin yürürlüğe girmesinden önce sürücü kursunda direksiyon öğreticisi olarak çalışma imkanına sahip iken, Yönetmelik maddesi sonrasında direksiyon öğreticisi olabilmek için en az yüksekokul mezunu olma şartı getirilmesi sebebiyle çalışma imkanının elinden alındığı ve Yönetmeliğin yayımından önce görev alan eğitim personelinin haklarını koruyan Geçici 1. maddenin sertifika almış ancak henüz çalışmaya başlamamış personeli koruma altına almadığı görülmektedir.

Bu bağlamda, yukarıda açıklandığı üzere; idare tarafından eski Yönetmelik döneminde en az bir yıl görev almış kişiler ile yeni yönetmeliğin yayım tarihi itibariyle halen görevde bulunan kişilerin özlük hakları korunmak suretiyle bir geçiş hükmü getirilmiş iken, eski Yönetmelik döneminde eğitim personeli olabilecekken, getirilen yeni Yönetmelik uyarınca eğitim personeli olarak çalışma şansı kalmayan henüz çalışmaya başlamamış ve fakat idarenin açtığı kursları tamamlayarak sertifika almış kişilerin geçiş hükmü kapsamına alınmamasının haklı beklenti ve eşitlik ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle Geçici 1. maddenin iptaline karar verilmiştir.

Bu durumda, davacının geçmişe dönük haklarına koruma getirmeyen Geçici 1. maddenin hukuka aykırılığı yargı kararı ile ortaya konulduğundan, bu maddeye dayalı olarak tesis edilen 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı işlem de hukuki dayanaktan yoksun kalmıştır.

Bu nedenle davacının direksiyon usta öğreticisi olarak çalışmak için yaptığı başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde de hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Ayrıca 27.08.2014 tarih ve 29101 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Geçici 1. maddede de "Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarında yöneticiler hariç eğitim personeli olarak görev alan veya halen görevde bulunan eğitim personeli ile bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce açılan Motorlu Taşıt Sürücüleri Direksiyon Eğitimi Öğreticiliği Modüler Programı kurslarına katılıp sertifika alan direksiyon usta öğreticilerinin özlük hakları saklıdır." şeklinde değişiklik yapıldığı; 20.10.2014 tarihinde de davacı adına direksiyon usta öğreticisi olarak çalışma izin belgesinin düzenlendiği görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin Geçici 1. maddesi ile davacının, usta öğretici olarak çalışma istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 24.06.2013 gün ve 1494661 sayılı işlemin iptaline, Yönetmeliğin 27. maddesinin 1. bendinin ilk cümlesi ile aynı bendin (ç-1) ve (ç-2) alt bentleri yönünden ise davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 262,45-TL yargılama giderinin haklılık oranı dikkate alınarak 131,00-TL'sının davacı üzerinde bırakılmasına; 131,45-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.800,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, 1.800,00-TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 05/04/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
D A N I Ş T A Y
On Beşinci Daire
Esas No : 2013/6539
Karar No : 2017/2532

Anahtar Kelimeler : -Maddi ve Manevi Tazminat

Özeti : Davalı idare tarafından hastaya ait MR'ların orjinalleri muhafaza edilmeyerek ibraz edilememesi nedeniyle, yapılan tıbbi müdahalenin yerinde olup olmadığının irdelenme imkânı ortadan kalktığından davacının mevcut belirsizlik ve şüpheden dolayı duyduğu üzüntü ve sıkıntının giderilebilmesi için manevi tazminat talebinin değerlendirilmesi gerekirken aksi kanaatle manevi tazminat talebinin reddi yönünde verilen mahkeme kararında hukuka uygunluk bulunmadığı hakkında.

Temyiz Eden (Davacı) : …
Vekili **:** Av. …
Karşı Taraf (Davalı) **:** Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili **:** Av. …

Altıncı Daire

T.C.
D A N I Ş T A Y
Altıncı Daire
Esas No : 2014/5567
Karar No : 2017/3056

Anahtar Kelimeler : -Meşru Beklenti,
-Mülkü Olduğu,
-Enkaz Bedeli

Özeti : Yapının 1975'ten beri kullanıldığı, idarenin sunduğu hizmetlerden (elektrik, su vs.) yararlanıldığı, emlak vergilerinin ödendiği, bugüne kadar yapının idare tarafından 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre yıkılmadığı, taşınmaz sahibinin yapının mülkü olduğu konusunda meşru bir beklenti içinde olduğu, bu durumda, yapının ruhsatsız olması nedeniyle kamulaştırma bedelinin ödenmesi mümkün olmamakla birlikte imar planının uygulanması aşamasında yapıya enkaz bedelinin ödenmesi gerektiği hakkında.

Kararın Düzeltilmesini İsteyen(Davalı) : Niğde Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. …
Karşı Taraf(Davacılar) : 1- …, 2- …, ……., 8- …
Vekili : Av. …

İstemin Özeti: Danıştay Altıncı Dairesince verilen 28/11/2013 tarihli, E:2012/7458, K:2013/7583 sayılı kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54. maddesi uyarınca düzeltilmesi istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Semin Yavuz

Düşüncesi : Niğde İli, Merkez İlçesi, Sarıköprü Mahallesi, Musabey Mevkii, … ada, … parsel sayılı taşınmazdaki yapının kamulaştırma bedeli ödenmeden yıktırılamayacağının kabul edilmesi isteminin reddine ilişkin 02.05.2006 tarihli, 337 sayılı belediye encümeni kararının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesince, Danıştay Altıncı Dairesi'nin 16.03.2009 tarihli, E:2007/2952, K:2009/2515 sayılı bozma kararına uyularak, uyuşmazlığa konu yapının ruhsata tabi olmasına rağmen ruhsatsız olarak inşa edilmiş olması karşısında; davalı idarece tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, davacılar vekili tarafından temyiz edilen bu karar, Dairemizin

28/11/2013 tarihli, E:2012/7458, K:2013/7583 sayılı kararı ile bozulmuş, davalı vekilince bu kararın düzeltilmesi istemiyle başvurulmuştur.

Özel mülkiyet hakkının korunması gereken temel insan hakları arasında öngörüldüğü, anayasa ve uluslararası sözleşmelerde mülkiyet hakkını korumaya yönelik düzenlemelere yer verildiği, bu düzenlemelerde mülkiyet hakkına müdahalelerin olabileceğinin öngörüldüğü, ancak bu müdahalelerde kamu yararı gerekçesi, kanuni düzenleme gereği ve ölçülülük ya da orantılılık gibi uluslararası hukukun genel ilkelerinin varlığının dikkate alınması gerektiği, aksi durumda müdahalenin mülkiyet hakkı ihlaline neden olacağı kabul edilmiştir. Nitekim Anayasa Mahkemesi kararları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarıyla da bu hususların açık bir şekilde ortaya konulduğu görülmektedir.

Uyuşmazlık konusu yapının 1975'ten beri kullanıldığı, idarenin sunduğu hizmetlerden (elektrik, su vs.) yararlanıldığı, emlak vergilerinin ödendiği, bugüne kadar yapının idare tarafından 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre yıkılmadığı, uyuşmazlığın ruhsatsız yapının imar planının uygulanması aşamasında yapının yıkılması halinde taşınmaz malikine bedelinin ödenmesi noktasında çıktığı, taşınmaz sahibinin yapının mülkü olduğu konusunda meşru bir beklenti içinde olduğu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Ek 1 No.'lu Protokolü, Anayasa, 2981 ve 3194 sayılı Kanun hükümleri ile AİHM ve Anayasa Mahkemesi içtihatları çerçevesinde mülk hakkına sahip olduğunun kabul edilmesi gerektiği ancak yapının ruhsatsız olması nedeniyle kamulaştırma bedelinin ödenmesi mümkün olmamakla birlikte uygulama işleminin tatbikatı aşamasında yapıya ilişkin enkaz bedelinin ödenmesi gerektiği sonucuna varıldığından kararın düzeltilmesi isteminin kabul edilerek Dairemiz kararının kaldırılarak mahkeme kararının bozulmasına karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

6545 sayılı Türk Ceza Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 103. maddesinin b) bendi ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54. maddesi yürürlükten kaldırılmış ise de; anılan Yasanın 27. maddesiyle 2577 sayılı Yasaya eklenen Geçici 8. maddenin 1. fıkrasındaki "Bu Kanunla idari yargıda kanun yollarına ilişkin getirilen hükümler, 2576 sayılı Kanunun, bu Kanunla değişik 3'üncü maddesine göre kurulan bölge idare mahkemelerinin tüm yurtta göreve

başlayacakları tarihten sonra verilen kararlar hakkında uygulanır. Bu tarihten önce verilmiş kararlar hakkında, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan kanun yollarına ilişkin hükümler uygulanır." kuralı uyarınca 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendine göre kararın düzeltilmesi istemi yerinde görüldüğünden Dairemizin 28/11/2013 tarihli, E:2012/7458, K:2013/7583 sayılı kararı kaldırılarak işin esası incelendi:

Dava, Niğde İli, Merkez İlçesi, Sarıköprü Mahallesi, Musabey Mevkii, … ada, … parsel sayılı taşınmazdaki yapının kamulaştırma bedeli ödenmeden yıktırılamayacağının kabul edilmesi isteminin reddine ilişkin 02.05.2006 tarihli, 337 sayılı belediye encümeni kararının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesince, Danıştay Altıncı Dairesi'nin 16.03.2009 tarihli, E:2007/2952, K:2009/2515 sayılı bozma kararına uyularak, uyuşmazlığa konu yapının ruhsata tabi olmasına rağmen ruhsatsız olarak inşa edilmiş olması karşısında; davalı idarece tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden uyuşmazlığa konu yapının, 1975 yılında yapıldığı ve günümüze kadar idarenin sunduğu elektrik, su vb. hizmetlerden yararlandırıldığı, emlak vergilerinin ödendiği, imar planında yolda kalan yapının imar uygulaması nedeniyle yıkımının gündeme gelmesi üzerine yapı maliki tarafından söz konusu yapının ancak idarece kamulaştırılıp bedeli bir bankaya yatırıldıktan sonra yıktırılabileceğinden bahisle başvuruda bulunulduğu, başvurunun enkaz bedeli talebinin taşınmazın ruhsatsız olarak yapıldığı, bahçe vasfında olduğu, tapuda tescilli olmadığı gerekçesi ile reddedilmesi üzerine bu uyuşmazlığın çıktığı anlaşılmaktadır.

Anayasanın 35. maddesinde: "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz." hükmü yer almaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin Ek 1 No.'lu Protokolünün "Mülkiyetin korunması" başlıklı 1. maddesinde: "Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Herhangi bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak

için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan mevzuat hükümleri açısından bakıldığında, özel mülkiyet hakkının korunması gereken temel insan hakları arasında öngörüldüğü, anayasa ve uluslararası sözleşmelerde mülkiyet hakkını korumaya yönelik düzenlemelere yer verildiği, bu düzenlemelerde mülkiyet hakkına müdahalelerin olabileceğinin öngörüldüğü, ancak bu müdahalelerde kamu yararı gerekçesi, kanuni düzenleme gereği ve ölçülülük ya da orantılılık gibi uluslararası hukukun genel ilkelerinin varlığının dikkate alınması gerektiği, aksi durumda müdahalenin mülkiyet hakkı ihlaline neden olacağı kabul edilmiştir. Nitekim Anayasa Mahkemesi kararları ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarıyla da bu hususların açık bir şekilde ortaya konulduğu görülmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Öneryıldız vs Türkiye davasında sözleşme çerçevesinde mülkiyet kavramı ve pozitif sorumluluk ilkesi hususlarına işaret etmektedir:

Mahkeme, 1 No.'lu Protokol'ün 1. maddesindeki "mülkiyet" kavramının, maddi mülkiyet ile sınırlı olmayan ve iç hukuktaki resmi sınıflandırmadan bağımsız, kendine has bir anlamı olduğunu, maddi mülkiyetin yanı sıra, kıymet teşkil eden bazı hak ve çıkarların da bu hüküm uyarınca "mülkiyet hakkına" girebileceği, "Mülk" kavramının "mevcut mülkler" ile sınırlı olmadığını; bu kavramın başvuranın üzerinde mülkiyet hakkını fiilen kullanabilmeye yönelik makul ve "yasal bir beklentiye" sahip olduğu gayrimenkulleri de kapsadığını kabul etmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 10/06/2015 tarihli, B.No: 2013/6670 sayılı kararında, Öneryıldız vs Türkiye davasına yönelik; "AİHM'e göre, gecekondu şeklinde yapılan kaçak yapılara idarenin fiili olarak uzun süre sessiz kalması, bina veya yapı üzerinde mülkiyet hakkının doğmasına neden olmaktadır. AİHM, şehir ve ilçe planlaması politikalarının ve bunlar sonucunda oluşturulan önlemlerin seçimi ile uygulanmasında birçok yerel etkeni kapsayan bir takdir hakkı bulunduğunu kabul etmektedir. Ancak bu takdir hakkının yetkilileri zamanında, uygun ve hepsinden de önemlisi tutarlı bir şekilde harekete geçme görevlerinden muaf tutması beklenemez. Kaçak yapıları engellemeye yönelik yasaların uygulanmasında Türk toplumunda yaratılan belirsizliğin, başvuranın meskenine ilişkin durumun bir gece içerisinde değişebileceğini sanmasına neden olması elbette mümkün değildir. AİHM, başvuranın meskenine yönelik mülkiyet çıkarının, 1. No.'lu Protokol'ün 1. maddesinin ilk cümlesinin anlamı çerçevesinde önemli bir çıkar ve dolayısıyla bir mülk oluşturmaya yetecek doğaya sahip

olduğu ve yeterli derecede tanındığı kanısındadır.", Anat ve diğerleri vs. Türkiye davasına yönelik olarak "AİHM, on yıllarca, tapu kaydı olmayan binanın kullanılmasına yetkili merciler tarafından müsamaha gösterildiğini, bu şekilde bir kullanım ve müsamaha süresi geçtikten sonra, başvurucuların evlerinden yararlanmaları için malvarlığının büyük önem kazandığını, maddi bir çıkar ve dolayısıyla Sözleşme'ye Ek 1. No.'lu Protokol'ün 1. maddesi anlamında mülk oluşturduğunu kabul etmektedir." ifadelerine yer verilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin anılan kararında meşru beklenti, makul şekilde ortaya konmuş icra edilebilir bir iddianın doğurduğu, ulusal mevzuatta belirli bir kanun hükmüne veya başarılı olma şansının yüksek olduğunu gösteren yerleşik ve istikrarlı bir yargı içtihadına dayanan, yeterli somutluğa sahip nitelikteki beklenti olarak tanımlamıştır.

2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 13. maddesi b bendinde, "14'üncü maddenin a, b, c, d, e, g, h ve i bentleri kapsamında kalmaları nedeniyle, bulundukları yerde korunamayan gecekondu sahiplerinden hak sahibi sıfatı taşıyanlarına, bir gecekondu önleme veya ıslah bölgesinde veya yakın bölgelerde yapılmış ıslah imar planları içinde meydana gelen boş imar parselleri müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esasına göre verilir. Bu gibi hallerde gecekondu sahibine ayrıca enkaz bedeli bu Kanunla kurulan fondan belediye veya valilikçe ödenir." hükmü yer almaktadır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. maddesinin 10. fıkrasında "Bu maddede belirtilen kamu hizmetlerine ayrılan yerlere rastlayan yapılar, belediye veya valilikçe kamulaştırılmadıkça yıktırılamaz." hükmü yer almaktadır.

Uyuşmazlık konusu yapının 1975'ten beri kullanıldığı, idarenin sunduğu hizmetlerden (elektrik, su vs.) yararlanıldığı, emlak vergilerinin ödendiği, bugüne kadar yapının idare tarafından 775 sayılı Gecekondu Kanununa göre yıkılmadığı, uyuşmazlığın ruhsatsız yapının imar planının uygulanması aşamasında yapının yıkılması halinde taşınmaz malikine bedelinin ödenmesi noktasında çıktığı, taşınmaz sahibinin yapının mülkü olduğu konusunda meşru bir beklenti içinde olduğu, yukarıdaki kanun hükümleri ile AİHM ve Anayasa Mahkemesi içtihatları çerçevesinde mülk hakkına sahip olduğunun kabul edilmesi gerektiği ancak yapının ruhsatsız olması nedeniyle kamulaştırma bedelinin ödenmesi mümkün olmamakla birlikte uygulama işleminin tatbikatı aşamasında yapıya ilişkin enkaz

bedelinin ödenmesi gerektiği sonucuna varıldığından İdare Mahkemesince davanın reddi yolunda verilen kararda isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, Aksaray İdare Mahkemesince verilen 23/07/2012 tarihli, E:2012/295, K:2012/771 sayılı kararın bozulmasına, dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine, 02/05/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

T.C.
D A N I Ş T A Y
Altıncı Daire
Esas No : 2016/675
Karar No : 2017/1177

Anahtar Kelimeler : -Parselasyon,
-Tapu Kayıtları,
-Mevzuata Göre Değerlendirme

Özeti : Parselasyon işlemi tapu kayıtları üzerinden yapılacağından taşınmaza ilişkin tapu iptal ve tescil davası olması nedeniyle davacının hazırlattığı parselasyonun reddedilemeyeceği, sunulan parselasyonun aynen kabul edilmesi gerekmemekle birlikte mevzuata göre değerlendirilmesi gerektiği hakkında.

Temyiz Eden (Davalı) : Menteşe Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. …
Karşı Taraf (Davacılar) : 1- …, 2- …, 3- …, 4- …
Vekili : Av. …

İstemin Özeti: Muğla 2. İdare Mahkemesince verilen 23/10/2015 tarihli, E:2015/562, K:2015/1070 sayılı kararın, usul ve hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Temyiz edilen kararda bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, usul ve kanuna uygun olan kararın onanması gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Emrah ÇAKIR

Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile mahkeme kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.